

Orientering fra Oksbøl Varmeværk omkring "DKVK sagen".

20. feb. 2024.

I medierne har man gennem længere tid kunnet læse om, at 7 danske kraftvarmeværker d. 10. jan. 2024 har modtaget en afgørelse fra Forsyningstilsynet, hvor tilsynet mener, at de 7 kraftvarmeværker ikke kan indregne de tab de har haft på en sag med Dansk Kraft Varme Kapacitet (DKVK) i deres varmeregnskab i h.t. varmforsyningsloven.

Herunder vil Oksbøl Varmeværk (OV) gerne redegøre overfor sine forbrugere om historien bag dette, den nuværende situation og hvordan vi forventer sagen vil udvikle sig.

DKVK – historien

I denne sag rejser Forsyningstilsynet 3 hovedpunkter, hvor man vurderer OV agere udover rammerne i varmforsyningsloven. Vi vil herunder gengive historien om DKVK's oprindelse, formål og ageren og komme tilbage til hvad disse 3 hovedpunkter drejer sig om.

I 2018 faldt grundbeløbet bort for producenter af el. Det bidrog årligt med 5-7 mio kr til OV's indtægter for at have gasmotoranlægget standby til el-produktion og kunne koble ind når markedet krævede dette. Dette var en betydelig medvirkende faktor til at OV kunne sænke varmepriserne.

Hvad var grundbeløbet:

Grundbeløbet er et tilskud til decentrale kraftvarmeværker, der blev indført i 2004 ifm. liberaliseringen af elmarkedet. Det blev indført for at sikre, at værkerne kunne være til rådighed for at holde hånden under Danmarks elforsyning – også i perioder med lave elpriser. Grundbeløbet hænger sammen med markedsprisen for el, og når elprisen falder, stiger tilskuddet. Det var forventningen, at elpriserne efter liberaliseringen af elmarkedet ville stabilisere sig på et højere niveau inden 2019, så værkerne ved udløbet af tilskudsordningen ikke ville behøve den længere. Sådan er det imidlertid ikke gået, og derfor står mange kraftvarmeværker med et økonomisk underskud, når de skal undvære grundbeløbet fra 1. januar 2019.

Da grundbeløbet bortfaldt så dannede det grobund for en række forskellige alternativer til hvordan producenterne kunne få mest muligt ud af deres produktionsanlæg.

Der opstod en række forskellige muligheder som de strømproducerende varmeværker skulle forholde sig til for at tjene deres varmforsyningens interesser bedst muligt.

Det var lidt af en jungle at navigere i og gennemskue konsekvenserne af de enkelte setups i de muligheder der bød sig til.

Nogle værker overvejede at skrotte deres el-produktionsudstyr da det jo også medførte en række omkostninger til drift og vedligehold.

Dansk Fjernvarme tog sammen med Foreningen af Danske Kraftværker i 2017 initiativ til at etablere Dansk KraftVarme Kapacitet (DKVK). Dansk Fjernvarme, som er vores branche organisation, opfordrede deres medlemmer til at være en del af dette da det ville kunne give dem "et plaster på såret" for det manglende grundbeløb.

Dansk Fjernvarme havde som forarbejde for dette mulige setup beskrevet forretnings konceptet, haft jurister til at vurdere setup'et og forsøge at afdække om konceptet kunne løbe ind i lovgivningsmæssige problematikker herunder havde man forelagt den for Forsyningstilsynet. Dette gav ikke anledning til at udtrykke bekymring fra Forsyningstilsynets side!

DKVK blev stiftet i Nov. 2017 og var ejet af 89 kraftvarmeværker samt brancheorganisationerne Dansk Fjernvarme og Foreningen Danske Kraftvarmeværker.

DKVK's aktiviteter bestod i at udbyde et produkt, der i grove træk gik ud på, at deltagende kraftvarmeværker forpligtede sig til at stille deres el-produktionskapacitet til rådighed i spotmarkedet for el. For dette fik værkerne løbende en fast betaling fra køberen af produktet. Omvendt skulle værkerne sende penge retur til køberen, hvis prisen på el i spotmarkedet oversteg en såkaldt targetpris på 400 kr. pr. MWh. I dette tilfælde blev forskellen mellem spotprisen og targetprisen modregnet køberens betaling til værket. Med andre ord: Når prisen på el var under 400 kr. pr. MWh, fik værkerne deres faste betaling, og når den var over, skulle de tilbagebetale differencen.

Køberne af produktet var elselskaber, der ønskede at afdække deres risiko mod udsving i elpriserne. For dem var produktet en slags forsikring, hvor kraftvarmeværkerne hæftede for den overpris, som elselskaberne betalte for el i spotmarkedet.

Kraftvarmeværkerne skulle forud for hvert kvartal vurdere om man ville være med; man skulle forholde sig til om man troede el-prisen ville blive over eller under 400 kr/MWh. Hvis prisen i perioder risikerede at blive over 400 kr/MWh måtte man vurdere om dette vil blive opvejet med en rimelig margin i forhold til længere perioder med priser under 400 kr/MWh.

Et eksempel: Hvis el-spot prisen var 1200 kr ville OV skulle betale 1200-400 kr = 800 kr til DKVK. Men OV fik også spotprisen på kr. 1200. Så netto fik OV 400 kr.

Grund idéen var altså, at OV kunne producere sig ud af det i de timer hvor elprisen ville være over 400 kr./MWh. Herved kunne el-indtægten fra produktionen dække udgiften til aftalen.

Problemet var bare, at gasprisen steg markant samtidig.

Det er dette element i konceptet der senere er blevet kaldt "Spekulation".

Sagens 1. hovedpunkt: I Forsyningstilsynets afgørelse af Januar 2024 fremgår det, at man mener "Det er ikke en del af at drive et varmeværk". Dette på trods af, at OV i Nov. 2017 blev

opfordret af Dansk Fjernvarme til at deltage. Det skal her også bemærkes, at Forsyningstilsynet i 2017 tilsyneladende ingen indvendinger havde til dette setup og ændre nu i 2023/2024 tilsyneladende helt opfattelse af sagen.

I årene 2018-2019 gav det OV en god indtægt. I 2020 var vi ikke ret meget med da vi var lidt forsigtige pga. corona pandemien og de konsekvenser dette kunne have. De tre år bragte en indtægt til OV på ca. 1,8 mio kr. som kom varmemeforbrugerne til gode i form af billigere varmepriser.

I første halvår 2021 havde OV siddet med kurver fra Energistyrelsen med den forventede udvikling på gas- og elpriser for resten af 2021. Disse kurver viste forventningerne var, at det ville se stabilt ud i hele 2021. Vi tog den ledelsesmæssige beslutning, at vi ville være med i 2021. Som de foregående år 2018-2020 så vi med den foranliggende prognose muligheden for en mulig indtægt mellem 0,5-1 mio kr. som ville komme OV's fjernvarmeforbrugere til gode.

Måske pga. den begyndende uro i Europa begyndte gas- og elpriser en pludselig himmelflugt i de sidste 4-5 mdr. af 2021.

Det gik så galt i det sidste kvartal af 2021 og OV meldte sig straks ud af DKVK konceptet. Fjerde kvartal 2021 kostede OV ca. 12 mio kr.

Sagens 2. hovedpunkt: Dette ledelsesmæssige skøn som OV foretager i 1. halvår 2021, som Forsyningstilsynet mener er spekulation, og som jo i ulidelighedens skarpe lys har vist sig at være en rigtig dårlig beslutning, er sagens andet hovedpunkt.

Dilemmaet: Var det rimeligt, at OV's bestyrelse tog beslutning om deltagelse på baggrund af Energistyrelsens prognoser eller burde de have forudset risikoen for en himmelflugt af disse priser?

Den voldsomme udvikling førte til, at en række selskaber ikke betalte deres gæld til DKVK som herved ej heller kunne betale sin gæld overfor deres kreditor. Det førte til en konkurs af DKVK. Kuratoren i konkursboet vendte sig efterfølgende mod DKVK's ejere og de værker som fortsat havde indgivet bud for sidste kvartal af 2021 og senere for at inddrive hvad der var muligt. Her i blandt var OV.

De 7 værker gik sammen om en fælles advokat, DLA Piber, for at køre sagen mod konkursboet efter DKVK og gjorde bla. gældende der måtte foreligge en force majeure situation.

Efter lange juridiske tovtrækninger parterne imellem bad vi om en juridisk vurdering hvor vi stod. OV's advokat mente, at der ville være mindre end 50% chance for at vinde en sag mod konkursboet ved domstolene (og forventeligt med betydelige advokat omkostninger som følgeudgift). Derfor valgte vi vejen til at søge et forlig som blev indgået på et beløb der for OV var kr. 6.750.000,-

Der blev med kurator indgået en rentefri afdragsordning over 3 år med månedsvise indbetalinger.

Nu stod OV så med en udgift på i alt ca. 7,5 mio kr.

Hvordan skulle disse betales?

Efter regnskabsmæssig rådføring og bistand af advokat blev bestyrelsen enige om at pålægge det varmeprisen.

Sagens 3. hovedpunkt: Denne beslutning om at pålægge omkostningen på varmeprisen er Forsyningstilsynets vurdering, at det ikke er muligt iht. varmemforsyningsloven. Man kan kun påligge indtægter fra el-salg ikke udgifter.

OV havde i december 2022, da forligsaftalen var indgået, sendt en anmodning til Forsyningstilsynet om en standard priseeftersvisning (som sker hvert år) med en korrigerende af varmepriserne, hvoraf det fremgik, at OV havde til hensigt at indregne tabet på denne el-aftale i varmeprisen. Forsyningstilsynet kvitterede for modtagelsen af denne anmodning men vendte aldrig tilbage til OV på den specifikke anmodning.

DKVK sagens nuværende status

I samarbejde med Dansk Fjernvarme arbejder de 6 varmeværker på løsningsmodeller der skal præsenteres for Forsyningstilsynet.

De 6 varmeværkers forudsætninger for at tilvejebringe en model for at rejse kapital til at afregne gælden er forskellig.

3 andre værker står i nogenlunde samme situation som OV.

Den model vi arbejder med for nuværende er en opdeling af regnskabet i en varmedel og en el produktionsdel, hvor overskuddet fra el produktionsdelen så kan bruges til at afregne gælden.

Men det betyder selvsagt, at der så ikke tilfalder varmeregnskabet et positivt tilskud fra el-produktionsdelen til at reducere varmeprisen. Princippet om opdeling af regnskabet er Forsyningstilsynet med på.

Diskussionen går lige nu på timingen i at tage fat på opdelingen af regnskabet.

OV mener, at et samtidigheds princip vil være mest rimeligt ud fra, at de andelshavere og forbrugere der skal have penge tilbage på varmeregningen modregnes den manglende indtægt fra el-salg.

Det er her diskussionerne med Forsyningstilsynet er på nuværende tidspunkt.

Vi forventer, at OV vil være udfordret på fremover at opretholde et vist volumen i vort el-salg, da produktion af varme på vort nye flisanlæg ud fra en kosteffektiv produktionspris på varmen

pr. MWh i lange perioder får præference fremfor produktion af både varme og el fra vore
gasmotoranlæg.

Men vi har jo lært man skal være forsigtig med at spå om udvikling af priser på flis, og især på
gas og el.